

BARİATRİK CERRAHİ KARACİĞER HASARINI AZALTABİLİR Mİ?

Obezite ile ilişkilendirilen belli başlı sağlık riskleri arasında karaciğer hasarı da vardır. Aşırı miktarda alkol tüketimi karaciğerin düzenli fonksiyonunun bozulmasından sorumlu olduğu gibi, obezite de burada rol oynayan etken bir faktördür. Obezite *Alkol Dışı Yağlı Karaciğer Hastalığı* olarak bilinen bir tür karaciğer hastalığı ile de sonuçlanabilir.

Alkol Dışı Yağlı Karaciğer Hastalığı (ADYKH) nedir?

Alkol Dışı Yağlı Karaciğer Hastalığı aşağıdakiler gibi çeşitli karaciğer hastalıkları için kullanılan bir ortak tıp terimidir.

- 1. Yağlı karaciğer** Karaciğerin fazladan yağlanmasıdır.
- 2. Alkol dışı steatohepatit** – Bu, yağın karaciğerin şişmesine sebep olduğu durumdur.
- 3. Karaciğer Fibrozu** – Bu, karaciğerde yaraların başlamasıdır.
- 4. Karaciğer Sirozu** – Bu, karaciğerde yaraların sürekli ve tedavi edilmemiş olan şişme sonucunda tedavi edilemez hale gelmesidir.

ADYKH, aynı zamanda Tip 2 diyabet ve kalp hastalığı riskini de artırabilir. Bu karaciğerin daha da kötü çalışmasına sebep olur ve tedavi edilmesi imkansız karaciğer hastalığı durumuyla sonuçlanabilir.

Çalışmalar, karaciğer hastalıklarının dünya nüfusunun %10-24'ünü etkilediğini ortaya koymuştur. Karaciğerde hasar, bacakların şişmesi, karında su toplama ve diğer bazı ciddi belirtilerle olumsuz sonuçlara götürebilir. Uzun süreli ve tedavi edilmeyen siroz aynı zamanda yaşamı tehdit eden

karaciğer kanserine yol açabilir.

Obezite nasıl Alkol Dışı Yağlı Karaciğer Hastalığına sebep olur?

ADYKH'yi tedavi etmenin güvenli ve tavsiye edilen bir tek yöntemi varsa, o da aşırı kiloları vermektir. Bu da, sağlıklı bir beslenme rejimi uygulamanız, düzenli olarak egzersiz yapmanız ve yaşam tarzınızda olumlu değişiklikler yapmanız anlamına gelir. Bununla birlikte, yoğun programlar, hareketsiz yaşam tarzı ve sağlıksız gıdaların giderek artan tüketimi yüzünden çok sayıda insan kilo vermeyi başaramamaktadır. Bu yüzden obezite cerrahisi bir alternatif olarak düşünülebilir ve ADYKH hastası olan kişiler için mevcut son kilo verme seçeneğidir.

Digestive Disease Week dergisinde yayınlanan bir yazıya göre, bariatrik cerrahi karaciğerde enflamasyonu azalttığını bunun da karaciğer duvarlarındaki yağ birikintilerini azaltarak fibrozu henüz ilk aşamalarında tedavi ettiğini anladılar. Aynı zamanda bariatrik cerrahiden sonra, hastaların karaciğerindeki yağ birikintisinin %70 oranında azaldığı anlaşıldı. Lobiler enflamasyon hastalarının %74'ünde daha iyiyken, kronik portal enflamasyon hastalarının %32'sinde azaldı. Steatohepatit ise hastaların %88'inde iyileşti. Hastaların %62'sinde, bariatrik cerrahiden sonra ikinci aşamadaki fibroz iyileşme işaretleri gösterdi. Üç hastadan birinde ameliyattan sonra sirozda daha iyi bir durum görüldü.

Çalışma, *Alkol Dışı Yağlı Karaciğer Hastalığı* (ADYKH) hastalarının söz konusu hastalıkla aşağıdaki yollarla bariatrik cerrahiden büyük yarar gördüklerini çok güçlü bir şekilde gösteriyor:

1. İnsülin direncini azaltarak, karaciğer üzerindeki zararlı etkisini azaltıyor
2. Diyabet ihtimalini ve karaciğerdeki olumsuz etkisini azaltıyor

3. Aynı zamanda karaciğer hastalıklarının belli başlı sebeplerinden olan yüksek tansiyonu düşürüyor

4. İnsülin seviyelerinin olumlu hale gelmesine yardımcı olan metabolik sendromda önemli düzelme sağlıyor

Özet olarak, bariatrik cerrahi karaciğerde sorunlara yol açabilecek olan bütün belli başlı sebepleri hafifletiyor.

Bariatrik cerrahinin farklı tipleri vardır ve farklı cerrahi tipler, hastanın tıbbi geçmişine dayalı olarak, karaciğer hastalıkları üzerinden değişik seviyelerde etkisi olabilir. Günümüzde bu operasyonların güvenilir olduğu kabul edilmiştir ve tıbbi yönden test edilmişlerdir. Bu yüzden, obezite sizde akut karaciğer hastalığına sebep oluyorsa ve siz bilinen yöntemlerle kilo veremiyorsanız, bir sağlık danışmanı ile gereken konsültasyonlardan sonra bariatrik cerrahi geçirmeniz tavsiye edilir.

Doç. Dr. Halil Coşkun